

Trekkertest Merlo Multifarmer 30.9 Top2

Is de Multifarmer een trekker met een telescopische voorlader of is het een telescooplader met hef en aftakas? De tweede omschrijving snijdt het meeste hout. In de rundveehouderij liggen er goede mogelijkheden.

Tekst: Henk Beunk – Foto's: Henk Beunk, Willem van den Broek, Gertjan Zevenbergen

De Multifarmer van Merlo is sinds 2000 op de markt. Hij onderscheidt zich door de gepatenteerde mechanisch aangedreven aftakas. Bij agri-versies van andere merken is die hydrostatisch. Verder is ook de hef van de Multifarmer echt agrarisch en met z'n telescopische arm, die 3 ton tilt en tot 8,55 meter hoogte komt, is hij iedere voor-

lader de baas. Behalve de 30.9 zijn er ook een Multifarmers met 2,9 ton/6,4 meter en 2,7 ton/2,8 meter. Top2 staat voor het elektronische dashboard; Classic2 voor het analoge. Merlo ontstond in 1964 en bouwde in 1981 zijn eerste telescooplader. Dat gamma omvat nu zo'n zeventig uitvoeringen, waarvan de typen Multifarmer en Turbofarmer bedoeld zijn voor de land-

bouw. In 2008 zette Merlo – de familienaam van de Italiaanse eigenaren – 395 miljoen euro om.

Plaatsbepaling

Merlo geeft voor de viercilinder van de 30.9 zoals wij hem testten een maximum op van 85 kW/115 pk. Bij de jongste versies is dat 88 kW/119 pk. Dat vermogen past aardig bij

de gemiddelde trekker van een veehouder. Ook beschikt de Multifarmer standaard over een traploze transmissie, 4wd, 540/1000 op de aftakas, hydraulische aansluitingen en een hef. Op papier heeft de 30.9 dus alles wat een trekker nodig heeft. De vier even kleine wielen (Merlo spreekt over even grote) en de beperkte afmetingen van de cabine roepen echter vraagtekens op. Daar staat z'n reputatie als telescooplader tegenover. Daarbij moet u zich realiseren dat de 30.9 met z'n altijd aanwezige voorlader flink wat weegt: zonder hulpstukken (dus een kaal vorkenbord) 7140 kg. Dat verdeelt hij netjes over de voor- en de achteras, maar in het veld is het veel 'basisgewicht' voor relatief kleine banden.

Pto-prestaties

Dijkstra Technical Support mat aan de aftakas een maximum van 64,1 kW bij 2190 motortoeren (= 932 aftakastoeren). Ten opzichte van de 85 kW die Merlo opgeeft voor de motor is dat een verlies van 20,9 kW, oftewel 25 procent. Bij normale trekkers zit dat verlies rond 15 procent. Dat de Merlo op dit punt matig scoort, heeft te maken met de omslachtige weg waarlangs het vermogen van de rechts gemonteerde motor bij de aftakas komt. Dit vertaalt zich bij die pto in een hoog specifiek verbruik: we noteerden 344 gram diesel per kWh bij maximaal vermogen. Dat rekenen we niet de viercilinder Deutz aan, maar het Multifarmer-concept. De boer die de Merlo vooral gebruikt als voorlader ligt daar niet wakker van. Los daarvan zijn die 64,1 kW aan de aftakas voor het meeste werk ruim voldoende. De Deutz beschikt daarbij over 26 procent constant vermogen en een goede stijgingsfactor van het koppel. In het veld laat hij zich niet op de kop zitten. De knop die 1.000

of 540 toeren op de aftakas schakelt is lastig te vinden en de neutralstand is moeilijk in te stellen. Ook het aanschuiven van de koppelingsas vergt de nodige handvaardigheid, omdat de beschermkap taps toeloopt. Een frontaftakas met 1000 rpm is een optie.

Kleinste draaicirkel

Met een lengte van 515 cm tot aan de voorzijde van het vorkenbord is de Merlo als verreiker vrij kort, maar als trekker vrij lang. Qua wendbaarheid is hij echter alle andere 'trekkers' de baas. Dankzij z'n vierwielbesturing heeft hij over de buitenkant van het wielspoor slechts 7,9 meter nodig om precies in één keer te draaien. De banden in de maat 460/70R24 staan daarbij zowel voor als achter op een spoorbreedte van 175 cm. Het stuurwiel is kantelbaar, maar niet naar je toe te trekken. Het vraagt bijna zes omwentelingen van de ene uiterste stand naar de andere. Wie de weg opgaat met de Merlo en dan 'overschakelt' op vierwielbesturing moet rekenen met een draaicirkel van bijna 14 meter. Lastig bij dat wisselen van 4ws naar 2ws is het feit dat de Merlo geen controlelampje of iets dergelijks heeft dat aangeeft dat de achterwielen recht staan. Dat doe je op het oog en daar zit je nog weleens naast. Op de weg geeft dat het gevoel dat er iets niet spoort en dat klopt dan ook. Die krab- of hondegang is echter ook gericht te kiezen en dan handig als je in de lengte langs een wand wilt rijden. Het achteras-rechtzetlampje is overigens wel een optie.

Traploze transmissie

De Merlo heeft een hydrostatische aandrijving met twee groepen. Het switchen daartussen is tijdens het rijden redelijk te doen. De top in het veld is 16 km/h en bij onbelast trans-

port 42 km/h. Die snelheid wordt digitaal aangeduid. Naar het handgas is het even zoeken en het 'voetgas' is eigenlijk een rijpedaal. In het normale gebruik gaat de rijnsnelheid gelijk op met het toerental. Dat patroon is te doorbreken met het koppelings- annex inchpedaal links, maar dat voelt niet logisch. Het gaat beter via het beeldscherm, waar je met plus- en min-knopjes de snelheid aanpast. De rijrichtingshendel links onder het stuur bedient prima, maar heeft geen beschermbeugel en ziet er uit als de hendel van de richtingaanwijzer. Dat kan verwarring geven. Dat geldt ook voor het beeldscherm met veel functies, dat ook dienst doet als elektronisch dashboard. Voor het telescoopladerwerk kom je wel om dat scherm heen, maar niet als je bijvoorbeeld de daalsnelheid van de hef wilt veranderen. Het vergt creativiteit om deze 'Merlin' met een hoofd- en werkmenu en zestien keuzetoetsen te doorgronden. Daarnaast zijn er nog een aantal andere menu's, waarvan een handige voor het onderhoud. Het verversen van de motorolie is echter niet te vinden en het instructieboek verwijst daarvoor op pagina 19-11 naar het boekje van de motorfabrikant.

Driveline-kwesties

Beide assen van de Merlo kunnen pendelen en zijn ook hydraulisch te vergrendelen. Bij de achteras is dat laatste een voorwaarde om de aftakas in te kunnen schakelen. Bij voorladerwerk vergrendel je de vooras en is de achteras vrij. De chauffeur kan ook gericht 'scheefstellen' en dat is handig als je de Merlo gebruikt als heftruck. De achteras heeft een differentieelslot voor (zwaar) trekwerk. Dat laatste doet de 30.9 ondanks zijn relatief kleine banden, maar dankzij zijn hoge gewicht veel beter dan je verwacht.

De functies van hef, hydrauliek, aftakas en trekhaak komen in grote lijnen overeen met die van een normale trekker, de hefkracht valt tegen.

De kruishendel voor de bediening van de giek. Het linkerrolknopje is voor het telescoperen en het rechter voor het DW-ventiel op de giek.

De motorkap gaat als één geheel open en dat is makkelijk bij het onderhoud. De motor kan aan de voorzijde iets naar buiten zwenken.

Wij trokken een drieschaar Lemken door zware, natte Zeewoldse klei en waren verbaasd over de manier waarop dat ging. De 4wd is permanent en dus niet uitschakelbaar. Toch is een hydrostaat voor langdurig zwaar trekwerk uit efficiëntie-oogpunt niet geschikt en werd hij bij ons knap warm. Ook de cabine met zijn relatief hoge geluidsniveau en beperkte leefruimte is voor lang eentonig werk minder geschikt. Voor voorladerwerk met het bovendeurtype open uiteraard wel. Dan zijn de compacte afmetingen van de cabine een voordeel omdat ze samen met veel glas het gevoel geven dat je alles onder controle hebt. De vork of de bak is door het glas bovenin makkelijk tot grote hoogte te volgen. Bij zwaar laadwerk is ballast in de hef aan te bevelen, omdat Merlo vanwege de pto concessies moest doen bij het contragewicht. Overigens bewaakt de 30.9 zelf zijn stabiliteit en schakelt zo nodig functies uit. De lastdiagrammen op de stuurconsole en waterpas zijn standaard.

Leefruimte

Door de geringe breedte van de cabine – nog geen meter – moet je al in de deuropening draaien om goed in de stoel te komen. Dat is wennen, net als aan de achterwaartse uitstap. De lengte van de cabine is op zich voldoende, maar dat idee heb je niet zo door de schuin liggende voorruit en de geringe hoogte. Je zit met het hoofd tamelijk bovenin. Voor het opbergen van meer dan een broodtrommel is geen plek; het meenemen van een rijder is uitgesloten. Sterk wennen voor een trekkerchauffeur is ook de zitplaats uit het midden. In het begin vergeet je vaak dat je rechts meer machine hebt dan links. Gelukkig zit er rechtsvoor een goede buitenspiegel. Het zicht op de aftakas, hef en trekhaak is beperkt. Daarentegen is het naar voren en op bak of vork perfect. Daar kan geen voorladertrekker tegenop.

De geluidsdruk in de cabine is stationair met 68 dB vrij pittig. Bij volgas valt het met 76 dB weer mee, maar het piekt even op 78 bij 2.200. Vreemd genoeg maten we vlak daarvoor (bij 2.000 toeren) slechts 72 dB. Dat verklaart waarom we tijdens het werk zelden de neiging hadden om boven de 2.000 te gaan. De mogelijkheden om de ventilatie en de temperatuur te regelen (met standaard airco) zijn voldoende. Het openen en sluiten van de voorruit vraagt tekst en uitleg.

Beperkte hefkracht

De 30.9 valt met zijn hefkracht van maximaal 2590 daN/2640 kg (op 30 cm hoogte) uit agrarisch oogpunt tegen. Bij een motor van 85 kW/115 pk verwacht je als boer toch wel een ton of vier. Merlo geeft dat zelf (4300 kg) ook op, maar onze Multifarmer bleef daar in het keuringsstation van Van Arendonk met 2.460 kg op 70 cm hoogte een fors eind onder. Een ploeg, een hooischudder of een rotorkoepel leveren weliswaar geen problemen op, maar met een gedragen veldspuit of een forse kunstmeststrooier wordt het krap. Positief is dat de elektronische hef van Bosch trekkrachtregeling heeft via de trekstangpenen. De bediening met digitale hoogteaanduiding is in de basis gemakkelijk; de extra's zijn minder toegankelijk. De topstang zit buiten gebruik in een houder dwars op de achterbrug; er zijn vier 'ogen' om hem te bevestigen. Ook de hefstang kent vier posities op de trekstang: voor de keuze tussen meer hefkracht of meer weg. Hefstangen en stabilisatie hebben een praktische lengteverstelling. De hef is ook buiten te bedienen en dat is doordacht gecombineerd met een noodstopknop voor de motor.

Bediening hydrauliek

De functies heffen en dalen van de giek en kantelen van het vorkenbord zitten uiter-

aard op een kruishendel. Daarop zit ook een rolknop voor het telescoperen. Die bediening heeft Merlo piekfijn voor elkaar. Wel is het wennen dat twee handelingen niet of nauwelijks tegelijk te doen zijn; ook niet de bediening van de giek tegelijk met sturen. De Merlo komt via het buitenwerkend circuit bij volgas aan maximaal 52 liter olie per minuut. Bij de wat meer gangbare 2.200 toeren is het 43 l/min. Dat zijn normale hoeveelheden voor deze vermogensklasse. De maximumdruk is 185 bar. Aan de achterzijde zijn er standaard twee dubbelwerkende ventielen. Complimenten zijn er dan voor de manier waarop Merlo het onderhoud heeft aangepakt. De motorkap rechts gaat als één geheel open en de motor kan aan de voorzijde uitzwenken.

In 't kort

De Multifarmer is in de eerste plaats een telescooplader. Wie deze verreiker met 3 ton hefkracht en een hefhoogte van 8,5 meter voor dat doel koopt zal niet teleurgesteld zijn. Wie de hef en de aftakas dan vervolgens ziet als extra's kan met deze Merlo prima uit te voeten: een kunstmeststrooier, een cirkelmaaier, een hooischudder of een landbouwwagen zijn goed aan hem besteed. De meerprijs van zo'n 20 mille ten opzichte van een normale Merlo kan dan een prima investering zijn. Puur trekwerk kan ook, maar dat kan een trekker beter. Wie de Multifarmer koopt als trekker moet daar dus een speciale reden voor hebben, anders wordt hij of zij niet vrolijk. Anderzijds is het zo dat je veel mogelijkheden pas tijdens het gebruik ontdekt. Maar ja, om dat nu als reden te hanteren is de prijs van 89.089 euro toch wel vrij pittig. Temeer omdat je deze 'trekker' niet maar zo aan iedereen mee kunt geven. De Classic-versie is wat bedieningsvriendelijker.

www.veehouderijtechniek.nl

Technische gegevens en meetresultaten

Opgave fabrikant

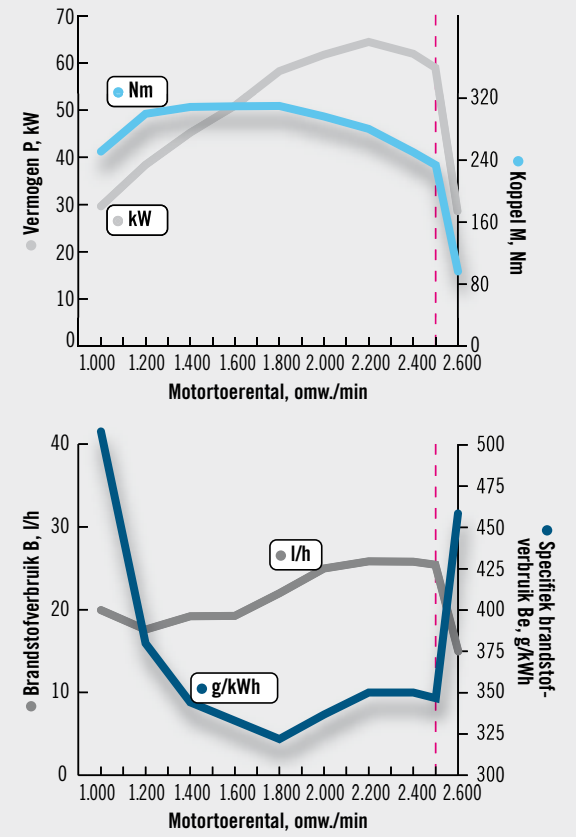
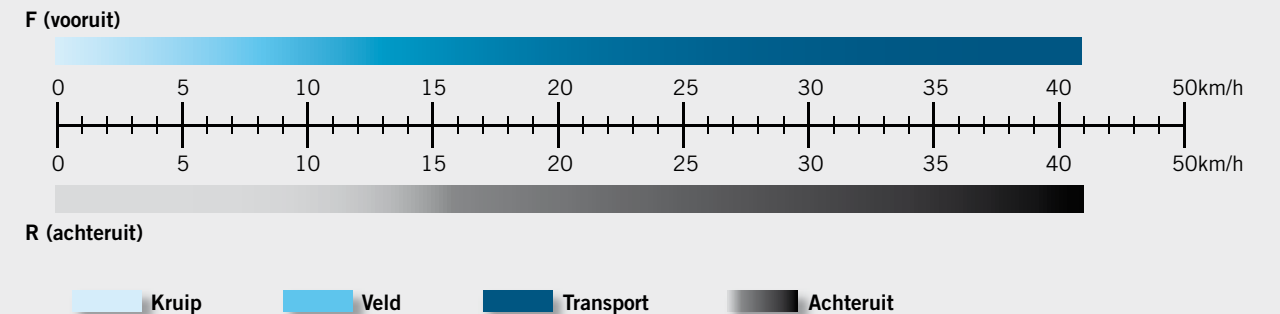
Motor	Deutz BF4M2012C
Cilinders en inhoud	vier, 4.038 cm ³
Maximumvermogen	85 kW/115 pk bij 2.400 omw./min
Transmissie	Traploos hydrostatisch met twee trajecten, 0-40 km/h
Aftakstoeren	540 en 1.000; 1.000 bij 2.350 motortoeren
Opbrengst en druk	107 l/min voor dubbele tandwielpompe; 185 bar
Aantal ventielen standaard	2 DW + 1 DW op giekuiteinde
Maximumhefkracht	4.210 daN / 4.300 kg
Brutoprijs excl. btw	in geteste uitvoering 89.089 euro

Meetgegevens Veehouderij Techniek

Aftakvermogen	nominaal 59,8 kW bij 2.500 omw./min; spec. verbr. 343 g/kWh maximaal 64,1 kW bij 2.200 omw./min met spec. verbr. 344 g/kWh
Maximumkoppel	314 Nm bij 1.740 omw./min met spec. verbruik 314 g/kWh
Olie-opbrengst hydrauliek	52 l via één ventiel
Maximumdruk	185 bar
Maximumhefkracht	2.590 daN / 2.640 kg
Draaicirkel 2ws / 4ws	13,95 m / 7,90 m
Afmetingen trekker	hoogte 250 cm; breedte 224 cm; lengte 515 cm*
Bodemvrijheid	46 cm
Gewicht	7.140 kg
Gewichtsverdeling v/a	3.710 / 3.430 kg
Banden	voor en achter 460/70R24

* tot aan voorzijde vorkenbord

Snelheidsopbouw transmissie Merlo Multifarmer 30.9 op 460/90R24 bij 2.500 toeren

Cabine & comfort

De cabine is klein, maar biedt de chauffeur net voldoende leefruimte. Het comfort (ventilatie en verwarming) is redelijk goed regelbaar. Van het portier kan alleen het bovenste deel open. Het geluidsniveau is wat bovengemiddeld. Het zicht naar voren, naar boven en naar links is prima.

Transmissie & aftakas

De hydrostaat heeft twee snelheidstrajecten en laat zich in principe goed bedienen. Het koppelen van een vaste snelheid aan een vast toerental vraagt wat inwijding. De Merlo trekt in het veld beter dan dat je op grond van zijn relatief kleine banden verwacht. De aftakas heeft 540 en 1.000.

Hefinrichting & hydrauliek

De hef achter kent praktische verstelmogelijkheden, maar de hefkracht houdt niet over. De laadarm aan de voorzijde is telescopisch, tilt 3 ton en komt tot een hoogte van 8,55 meter. De bediening via de kruishendel is makkelijk en het aantal l/min voor het buitenwerkend circuit voldoende.

Motor & brandstofverbruik

De viercilinder vierliter Deutz presteert goed en toont in het veld voldoende vechtlust. Gerekend naar het vermogen aan de aftakas is het verbruik vrij hoog, omdat er tussen motor en pto vrij veel verlies ontstaat. Voor wie de Merlo vooral ziet als telescooplader, is dat niet echt van belang.

Onderhoud & kosten

Merlo deed moeite het onderhoud makkelijk te maken en dat is goed gelukt. Met z'n prijs van 89.089 euro zoals wij hem testen is de 30.9 per kW aftakasvermogen duur. Per kW motorvermogen ziet het er een stuk gunstiger uit. Inclusief de telescopische voorlader is hij normaal betaalbaar.

Plus en minnen

Plus

- + Ideale voorladertrekker
- + Multifunctioneel inzetbaar
- + Hoge bodemvrijheid door portaalassen
- + Goede wendbaarheid

Min

- Relatief kleine banden
- Vrij hoog gewicht
- Prijzig